

@LIVE, UN PROJECTE DE PREMSA ESCRITA TRILINGÜE

M. Carmen Romero Riera
IES La Malladeta de la Vila Joiosa

1. INTRODUCCIÓ

És de tots ben coneguda la fama que tenim en aquest país de no ser gaire destres per a les llengües estrangeres. En especial, els professors de secundària de llengua anglesa som un col·lectiu criticat socialment pel fet que, en acabar l'institut, només un 30% de l'alumnat és capaç de mantenir una conversa de nivell bàsic, l'A2 del *Common European Framework for Languages: Learning, Teaching, Assessment* (COUNCIL OF EUROPE. EDUCATION AND LANGUAGES: 2001), tot i haver estudiat la llengua des de l'Educació Primària o Infantil.

El perquè d'aquests resultats ve donat per causes diverses i, potser, molts puguen no estar-hi d'acord: nombre escàs d'hores lectives en primària i secundària –a diferència d'altres països–, traducció a la llengua materna de pel·lícules i altres formats audiovisuals, classes d'anglès impartides en castellà o valencià, massificació d'alumnat a les aules, etc. Això no obstant, el motiu principal rau, amb la perspectiva que l'experiència ens mostra, en l'herència del mètode docent que s'ha emprat des de fa anys per a l'ensenyament de llengües: un mètode gramatical més enfocat en l'aprenentatge per repetició d'estructures que en el vertader ús en contextos comunicatius.

Tot i que el currículum de la Comunitat Valenciana inclou en les diverses etapes educatives que l'alumnat desenvolupe habilitats comunicatives en llengües i formes d'expressió diferents, sovint l'ensenyament de l'anglès és encara merament formal: no utilitzem un mètode comunicatiu en què l'alumnat entenga que ha d'aprendre un determinat punt gramatical per poder emprar-lo en una situació concreta, sinó que, malauradament, ens quedem en la forma i no en l'ús. I, com a mostra d'açò mateix, només cal que pregunteu als vostres alumnes què saben del *Present Continuous*, per exemple: en la majoria de casos no us contestaran que s'empra per parlar en un present immediat, sinó «ah, això és el verb + la *ing*».

En acabar l'ensenyament secundari i el batxillerat, els nostres

alumnes són capaços d'entendre textos escrits i orals que inclouen funcions comunicatives diverses, estructures gramaticals complexes i vocabulari de gran quantitat d'àmbits semàntics, però aquest nivell B2 queda totalment descompensat i deslluït amb l'escàs nivell de fluïdesa oral que, en molts casos, com hem esmentat anteriorment, no arriba a l'A2. I aquesta és la clau: tots sabem que en la societat actual ja no val incloure al *curriculum vitae* estar en possessió d'un certificat de nivell intermedi o B2 d'anglès, sinó que cal demostrar el coneixement de la llengua fent-la servir en contextos comunicatius reals: entrevistes, converses telefòniques, atenció al públic, etc.

Malgrat que a classe es poden acabar d'impartir els continguts establerts pel currículum en un nivell determinat, sovint els alumnes no practiquen prou en contextos reals allò que han après. L'aprenentatge es redueix, en definitiva, a l'estudi d'un conjunt de temps verbals i llistes de vocabulari que tornaran a repetir-se i a ampliar-se el curs vinent, amb la mateixa metodologia: emplenant espais amb la forma correcta del temps verbal i unint amb fletxes el vocabulari de la columna A amb la traducció corresponent, entre d'altres activitats similars.

Com podem anar un pas més enllà? Com podem aconseguir amb una ràtio tan elevada d'alumnes per aula que tots practiquen el present immediat amb *Present Continuous*? Com ho podem fer per a desenvolupar les habilitats escrites, però, també, les orals? Una bona ferramenta és *@live*.

Figura 1: Portada principal d'@live

2. QUÈ ÉS @LIVE?

@live és una revista o periòdic digital bilingüe realitzat per alumnat de primer i tercer d'ESO de l'IES La Nucia (Marina Baixa). En total, hi ha participat al voltant de cent alumnes de nacionalitats ben diferents: colombiana, espanyola, russa, americana, holandesa i equatoriana, principalment.

@live està publicada al web de l'IES La Nucia³⁷. El contingut és públic i és un mitjà de comunicació de l'alumnat dirigit a altres companys/es, amics i amigues i a la resta de la comunitat educativa. Està dissenyada amb Gopress,³⁸ una eina interactiva de generació de periòdics

³⁷ Podeu consultar aquest projecte a <www.ieslanucia.com/@live_sec_99.html>.

³⁸ Gopress és una eina interactiva de generació de periòdics per Internet desenvolupada per Nitsnets Studios. És consultable a: <<http://www.gopress.es/>>.

en Internet amb programari en línia estandarditzat que permet gestionar, editar i publicar un periòdic o revista digital de forma ràpida i senzilla, amb un disseny atractiu, eficaç i professional. A continuació, en recollim algunes de les prestacions més rellevants, des d'un enfocament didàctic:

Suport	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gestió de permisos: director, cap de secció, redactor i periodistes. ♦ Confidencialitat de dades.
Gestió	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Disposició de les notícies en blocs i seccions, de lliure creació i ordenació.
Edició	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Edició intuïtiva i senzilla de notícies amb format periodístic: avanttítol, títol, entrada i text. ♦ Fàcil inserció i actualització de paraules clau, arxius, enllaços... ♦ Inserció directa de vídeos externs publicats en els principals webs. ♦ Recepció i gestió de comentaris dels lectors a cada notícia. ♦ Descàrrega de qualsevol tipus d'arxiu adjunt. ♦ Servei de butlletins d'informació o <i>newsletters</i>: gestió de llistats de correus electrònics i sol·licitud d'enviament de notícies noves. ♦ Optimització automàtica d'imatges per a una ràpida navegació, amb reducció de pes sense pèrdua de qualitat i retallada visual de fotos en tres tipus de format periodístic. ♦ Gestió i publicació, amb edició de preguntes i gràfics, recompte de vots i gràfiques de resultats.
Publicació	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Maquetació automàtica en línia arrossegant les notícies. ♦ Notificació automàtica per correu electrònic als caps de secció, director o administrador per tal de tenir-ne el vistiplau abans de la publicació. ♦ Publicació i actualització immediates. ♦ Completa gestió d'estadístiques de visites i visualització gràfica dels resultats.

Figura 2: Prestacions del programa Gopress a nivell educatiu

Aquest programari no és gratuït. És ben cert, però, que moltes d'aquestes funcions tan útils des del punt de vista educatiu també estan presents en altres formats gratuïts com Blogger o Wordpress, entre d'altres. El motiu de fer ús d'aquest servei de pagament es justifica en la necessitat de simplificar la tasca de localització, gestió i publicació de notícies. En el nostre cas, l'IES La Nucia ja tenia Gopress per al seu web de centre, i tret dels nouvinguts, la majoria de l'alumnat era familiar amb el format i l'existència del web, encara que no amb l'edició i la publicació de les notícies. Per tant, vam decidir que *@live* en formara part i no

s'entenguera com un web diferent, sinó com una secció, un periòdic de centre on publicar, opinar, intercanviar materials, mostrar a la resta de la comunitat educativa el seu treball i informar-se sobre notícies i novetats importants per al seu procés d'aprenentatge (dates d'exàmens, bibliografies, descàrrega de materials, itineraris formatius, etc.)

A més a més, tot i conviure amb nadius digitals, la tecnologia Gopress facilita la tasca a l'alumnat, perquè empra un sistema més visual i menys tècnic de publicació, consulta i descàrrega de materials. Finalment, per al docent també és un gran avantatge pel que fa a l'estalvi de temps de preparació, edició i supervisió de tasques de l'alumnat.

3. EL PERQUÈ D'@LIVE

Aquest projecte de premsa escrita bilingüe naix de quatre necessitats bàsiques detectades a les aules:

- a) Utilitzar la llengua i tot allò que l'alumnat vaja aprenent a l'aula d'anglès en contextos comunicatius el més semblants a la realitat possible.
- b) Donar resposta a alumnes de necessitats educatives especials (ACI i ACIS) i atendre la diversitat, també, d'aquells amb major rendiment acadèmic.
- c) Fomentar l'ús de les noves tecnologies i l'autonomia en el seu procés d'aprenentatge.
- d) Despertar l'interès per la llengua i la cultura angleses.

Com qualsevol llengua, l'anglès comprén quatre destreses igualment importants: *listening*, *speaking*, *writing* i *reading*. Com hem esmentat adés, tradicionalment els mètodes més gramaticals han treballat les dues darreres destreses, ja que, entre altres motius, es donava major rellevància als textos escrits que als orals. No cal insistir en la importància que la comprensió i l'expressió oral tenen en la zona en què vivim, on l'atenció al públic en diferents graus és un eina imprescindible en el món laboral. Així, doncs, com pot un docent aconseguir que tots els seus alumnes puguin practicar d'igual forma tant l'expressió i comprensió oral com l'escripta? @live és una proposta de treball on el docent pot organitzar

l'alumnat de forma que parle, llija, escolte i escriga sobre els continguts que aprén a classe. És, per tant, una via de comunicació en constant canvi segons els esdeveniments que tinguen lloc a l'aula i al centre, els tipus de grups que hi participen i les característiques específiques de l'alumnat.

@live és, a més, una eina integradora de l'alumnat amb necessitats educatives especials, perquè, tot i treballar continguts curriculars diferents de la resta de la classe, també, amb l'ajuda del professorat, veuen publicats el seus treballs d'aula al web. Cal recordar que, malgrat els esforços del professorat per poder atendre'ls el màxim temps possible, la realitat és que l'elevada ràtio per classe provoca que aquest tipus d'alumnat treballa de forma autònoma i solitària, amb materials especialment dissenyats per a ells. Fan les tasques dins de la classe, certament, però, sovint se'n senten totalment al marge. Amb *@live* també poden participar en activitats més comunicatives que requereixen el treball de grup, o atendre a explicacions més audiovisuals.

El nostre periòdic digital també suposa un gran ventall de possibilitats per als alumnes més avançats, els quals moltes vegades baixen el seu rendiment acadèmic per falta de motivació davant continguts que assoleixen més ràpidament que la resta. *@live* dona resposta a interessos diferents i ofereix la possibilitat que aquest tipus d'alumnat lliure tasques més avançades, moltes vegades, més creatives i sempre prèviament acordades amb el professorat. D'aquesta manera, aconseguim que no tinga la percepció que en el procés d'aprenentatge hi ha barreres, sinó que ells i elles poden decidir fins a quin punt volen millorar la seua competència comunicativa en anglés, tot potenciant-ne l'autonomia i la iniciativa personal.

A més, com que es tracta d'un periòdic digital, la competència lingüística es treballa mitjançant l'ús de les noves tecnologies, editant, enviant per correu electrònic, revisant i publicant continguts diversos que inclouen text, imatge, àudio i vídeo. L'alumnat també es familiaritza amb webs de referència per a l'aprenentatge de l'anglés, diccionaris en línia i correctors ortogràfics, entre d'altres recursos.

Finalment, aquest projecte també atén el desenvolupament de la competència social i ciutadana, ja que és un periòdic digital i, per això mateix, una eina de comunicació a l'abast de tothom, de i per a la comu-

nitat educativa, on es publiquen informacions relacionades amb interessos comuns (horaris, dates rellevants, etc.) amb temàtica social (reciclatge, circulació vial, hàbits alimentaris, tabaquisme, racisme, etc.)

4. EL PERIÒDIC: CONTINGUTS

A *@live* es publiquen diferents tipus de continguts, fonamentalment, articles i notícies. En primer lloc, hi ha els articles publicats per la professora i elaborats per l'alumnat:

a) **Presentacions d'activitats.** La majoria d'aquestes presentacions amb Powerpoint (<www.slideshare.net/mc4pupils>) són un resum d'algunes de les activitats fetes a classe, pas per pas i amb fotografies del procés. Per exemple: *Fruit Salad* o *Jokes Workshop*. Solen ser tasques de grup més comunicatives on es practiquen continguts dels temes vistos a classe, i, també, activitats CLIL (*Content Language Integrated Learning*) i de *coaching* educatiu com *The Wheel of Balance*. En altres casos, es tracta d'activitats penjades abans de fer-les a l'aula, per tal de despertar-ne l'interés o, simplement, amb l'objectiu que es familiaritzaren amb un contingut concret abans de veure'l a classe.

b) **Taller de podcasts.** Per tal de treballar la comprensió i l'expressió oral, els alumnes han fet pràctiques de podcàsting allotjades a Ivoox (<<http://www.ivoox.com/>>). Abans, però, s'hi va publicar els materials a mode de taller perquè aprengueren què és un podcast, com es pot fer i com l'utilitzaríem en l'aprenentatge de l'anglès.

c) **Apunts.** Publicació de les presentacions fetes a classe sobre els continguts: Word, PDF, Powerpoint, Prezi, Slideshare, Flickr, Youtube, etc. Sovint, es demanava a l'alumnat que atenguera les explicacions, en compte de copiar els apunts per tal de poder aprofitar al màxim la classe i passar a la pràctica oral. Posteriorment, s'hi penjaven els resums.

d) **Webs d'interés.** Diccionaris en línia, webs de referència en l'aprenentatge de l'anglès o de continguts específics, etc.

e) **Projecte *Peter and The Wolf*.** Per practicar l'expressió escrita i oral, vam subtitular i doblar el curt de *Peter and The Wolf* en grups. Abans, però, vam pujar el curt al web perquè s'hi familiaritzaren.

f) ***And the Oscar goes to...*** Aquesta secció fa ressò de les millors

redaccions presentades per nivell. L'objectiu era fomentar l'expressió escrita.

En segon lloc, hi trobem els articles elaborats i publicats per l'alumnat mateix:

g) **Fotografies i comentaris d'activitats extraescolars.** Celebració del dia de l'esport, un dia al teatre... Els/les alumnes assignats (periodistes) s'encarregaven de fer fotografies i d'escriure un breu resum de la jornada o els peus de foto, per a nivells més baixos.

h) **Aniversaris.** L'encarregat de les felicitacions, tant de l'aula com del centre, publicava setmanalment aquelles felicitacions que la gent li feia arribar per a altres companys, amics o familiars.

i) **Bookworms.** En aquesta secció, dedicada a la lectura, tots els alumnes que volgueren pujar nota o, simplement, gaudir d'un llibre, havien de redactar una ressenya bibliogràfica seguint el model d'una fitxa de lectura que podien descarregar-se del web. El llibre, en anglés, era consensuat amb la professora.

j) **Freedom Writers.** Basada en la pel·lícula que du aquest títol, en aquesta secció els alumnes podien escriure comentaris breus sobre temes que els interessaren: webs, música, esport, pel·lícules, esdeveniments importants per a ells i elles, etc. S'hi inclouen, a més, vídeos d'animació a la lectura.

Finalment, hi trobem notícies que poden ser redactades i publicades tant per la professora com per l'alumnat. Així, per exemple, l'encarregat/da d'aula corresponent publicava informacions rellevants, com ara l'horari d'autobusos, els llibres que havien de llegir en vacances, les dates d'exàmens, les festivitats, els dies internacionals més importants (Dia de la pau, Dia del llibre, etc.). També, es comentaven i publicaven fotografies dels darrers esdeveniments al centre: viatge de fi de curs, excursions, un dia al teatre, etc.

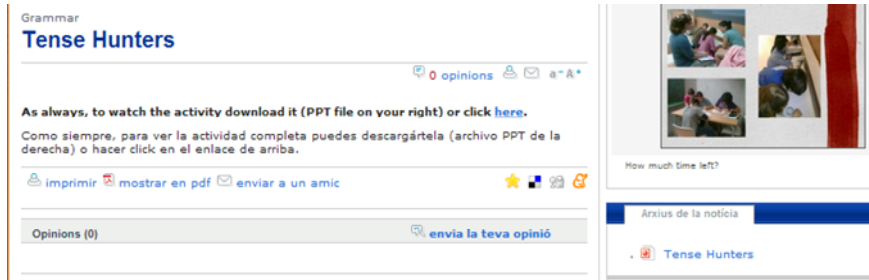

Figura 3: Detall d'una de les activitats: avantítol, títol i cos de la notícia, en dos idiomes. A la dreta, fotos de l'activitat amb comentari. L'alumnat pot descarregar-se les activitats completes, les fotos o els àudios des de l'enllaç, o bé fent clic sobre l'arxiu en format Powerpoint, com en aquest cas.

5. FORMA DE TREBALL

Tot i tractar-se de nadius digitals, l'experiència amb *@live* ha posat de manifest que la majoria de l'alumnat desconeix tasques que podrien considerar-se bàsiques, com ara adjuntar un arxiu a un correu, utilitzar un corrector ortogràfic, descarregar-se un vídeo, copiar un enllaç, etc. Per tant, les primeres setmanes del curs es va presentar el projecte d'*@live* i durant un temps es van fer demostracions a l'aula de com pujar materials, descarregar-los i visitar les diferents seccions, principalment.

Posteriorment, es va publicar una enquesta al web del centre perquè la totalitat de la comunitat educativa votara i triara el nom del periòdic que més els agradara. *@live* va sorgir de la idea d'una alumna que el va proposar perquè el periòdic estava «viu», en constant canvi, i perquè els temes que s'hi tractaven eren d'actualitat.

A continuació, es va comparar el funcionament de la redacció d'un periòdic amb la forma de treball que seguiríem. Vam distingir la figura del director, el cap de secció, els periodistes i els revisors. Per començar, es van assignar aquests papers a determinats alumnes i, una vegada que tots es van familiaritzar amb les tasques de cada rol, van anar canviant-se'ls al llarg del curs perquè tots treballaren des de la redacció, fins a la publicació i la correcció:

NEW TECHNOLOGIES IN OUR CLASSROOM

2nd ESO B: Getting ready for the final exam

Not only can you review and study for your exams by using the book, workbook and notebook, but also you can practise and learn on the Net.... 2ESO B students show you how they did it in a session.

No només podeu repasar i estudiar per als examens utilitzant el llibre, quadernet i la llibreta, sino que també podeu practicar i aprendre a la Xarxa... Companys de 2ESO B us mostren com ho van fer en una sessió.

1 opinions

COACHING SESSION

The Wheel of Life: A CLIL and Relaxation Session

If you feel you need a change, coaching and this presentation may help you improve. Take this bus to your inner-self!

Si necessites un canvi, el *coaching* i aquesta presentació poden ajudar-te a millorar. Agafa aquest autobús cap al teu interior!

Figura 4: Activitat de preparació d'exàmens i activitat CLIL/coaching.

Els/les periodistes s'encarregaven de fer fotos d'algunes activitats que fèiem a l'aula i d'activitats extraescolars, i n'escrivien un comentari en anglés i en castellà, per tal de facilitar-ne la comprensió d'altres membres de la comunitat educativa que no parlaren anglés o per a alumnat de necessitats educatives especials. Com s'observa en algunes de les publicacions, hi ha comentaris fets en valencià, en els casos dels grups de línia en valencià. Posteriorment, el lliuraven via correu electrònic a un altre company (revisor o revisora), que corregia allò que, a parer seu, era incorrecte. Finalment, el/la revisor/a enviava la correcció a la directora (la professora), la qual els explicava els errors abans de pujar la notícia o l'article.

Els caps de secció s'encarregaven de publicar la notícia revisada pels anteriors i supervisar els comentaris de les notícies pertanyents a cada un dels apartats del periòdic. Abans que els comentaris es publiquen, els redactors reben un correu electrònic que han de mostrar a la directora per tal d'aprovar-ne la publicació. També, s'encarregaven de difondre el web a les xarxes socials (Facebook, Twitter i Twenti).

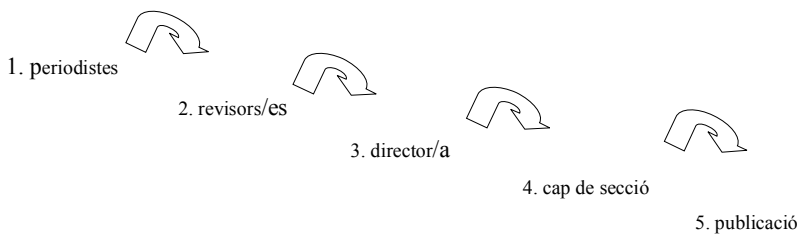

Figura 5: Cadena de treball col·laboratiu a @live

6. CONCLUSIÓ

Com hem vist, @live és una revista digital de l'alumnat, per a l'alumnat i altres membres de la comunitat educativa. L'alumnat és, doncs, el principal protagonista, mentre que el paper del professor/director és el de planificar i supervisar els continguts del web i d'organitzar els més de cent alumnes que hi participen, atenent les necessitats específiques de cadascun.

La revista digital ha demostrat ser una gran eina per al treball comunicatiu de llengües, on l'alumnat practica tot allò que està aprenent a classe d'anglès, a més d'introduir-se en el món de les TIC amb finalitats educatives. A més, la forma de treball, similar a la redacció d'un periòdic, fa que siguen conscients de processos tan importants com la revisió de tasques, la planificació o la pluja d'idees, entre d'altres.

@live no és només un mitjà de comunicació que es nodreix de l'interés de l'alumnat, ja que està totalment oberta a les seues propostes, sinó que, també, fomenta el sentiment de comunitat educativa, facilita que els pares i les mares seguisquen el treball dels fills i filles i estimula l'alumnat a utilitzar la llengua anglesa fóra de l'aula.

7. BIBLIOGRAFIA

- COUNCIL OF EUROPE. EDUCATION AND LANGUAGES (2001): «Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR)», Language Policy Unit, Strasbourg [En línia: <http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf>. Data de consulta: agost de 2013. Podeu consultar-ne, també, la versió en català a <<http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat/menuitem.b318de7236aed0e7a129d410b0c0e1a0/?vgnextoid=7b76bd051ca62110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=7b76bd051ca62110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>>.]
- DECRET 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana. [DOCV 5562, de 24-07-2007. En línia: <http://www.docv.gva.es/datos/2007/07/24/pdf/2007_9717.pdf>.]
- ORDE de 14 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatòria. [DOCV 5665, de 21-12-2007] [En línia: <http://www.docv.gva.es/datos/2007/12/21/pdf/2007_15520.pdf>.]
- RODRÍGUEZ, Elad (2010): «Cómo crear una revista digital en 2.0 minutos: Experiencias empresariales de comunicación digital», dins *Actas del Congreso virtual VIII CIPET; Periodismo digital: presente y futuro de la comunicación especializada, técnica y profesional*. [En

línia: <<http://cipet.wordpress.com/category/4-diseno-de-una-revista-tecnica-digital/>>. Data de consulta: agost de 2013